

Bilaga 22 Statistik för avfall och återbruk - definitioner och nyckeltal (version 2023-04-26)

I denna bilaga anges definitioner och nyckeltal att använda vid framtagande av statistik för uppkommet avfall och återbruk från byggande och rivning för byggnader.

Aktörer i byggprocessen vill använda statistik för olika syften. Det handlar om att kunna jämföra projekt, redovisa totala mängder, ha som underlag för klimat- och kostnadsberäkningar eller uppfylla rapporteringskrav inom exempelvis hållbarhetsrapportering, certifieringssystem och EU:s taxonomi för hållbara investeringar. Genom dessa branschgemensamma riktlinjer för beräkning av nyckeltal blir det möjligt att jämföra projekt med varandra vilket förbättrar styrningen mot minskade mängder bygg- och rivningsavfall och mer cirkularitet.

Definitionerna har utformats för att i så stor utsträckning som möjligt uppfylla dessa olika syften. Använd de nyckeltal som lämpar sig bäst för det specifika projektet.

Fraktionsbenämningar kommer från lagstiftning och Återvinningsindustriernas benämningar i dokumentet "BEAST-artikelnnummer för bygg- och rivningsavfall" (BABR), som finns tillgängligt här: www.recycling.se/beast/. Dessa fraktionsbenämningar bör alla följa.

1 Indelning av bygg- och rivningsavfall för byggnader

1.1 Definitioner som behövs för avgränsning och indelning av nyckeltal

För att bli meningsfull behöver statistiken avgränsas och delas in. I Tabell 1 redovisas nödvändiga definitioner. Observera att bygg- och rivningsavfall för statistikändamål omfattar mer än vad som avses i Avfallsförordningen, bilaga 3, 17 kap, då hela mängden avfall som uppstår vid byggande och rivning bör ingå, även om den omfattas av en avfallskod från ett annat kapitel i bilaga 3. Kommunalt avfall (tidigare hushållsavfall) ingår inte.

Tabell 1. Definition av bygg- och rivningsavfall för statistikändamål

Benämning	Definition
Bygg- och rivningsavfall	Avfall som uppstår vid byggande och rivning. Kan omfatta fler fraktioner än bara Avfallsförordningen (2020:614), bilaga 3, 17 kap.
Byggavfall	Bygg- och rivningsavfall som uppkommer vid byggande
Rivningsavfall	Bygg- och rivningsavfall som uppkommer vid rivning
Bygg- och rivningsavfall enligt Avfallsförordningen	Avfall som avses i Avfallsförordningen (2020:614), bilaga 3, 17 kap.
Farligt avfall (FA)	Definieras i Avfallsförordningen (2020:614) 1 kap. 4 § och 2 kap. 1-4 §§
Icke-farligt avfall (IFA)	Definieras i avfallsförordningen (2020:614) 1 kap. 4 § som avfall som inte är farligt avfall.

Avfallskoder	Koder för olika typer av avfall. Koderna återfinns i Avfallsförordningen (2020:614), bilaga 3.
Behandlingskoder	Koder som anger hur avfall behandlas enligt avfallstrappan. Koderna återfinns i Avfallsförordningen (2020:614), Bilaga 1 Hantering som utgör återvinning och Bilaga 2 Hantering som utgör bortskaffande.

1.2 Beräkningsmässig definition av indelning

För att möjliggöra automatiserade statistiksystem har indelningen av statistiken gjorts utifrån fraktionsuppdelningen i Återvinningsindustriernas standardiserade fraktionslista *BEAST-artikelnummer för bygg- och rivningsavfall*.

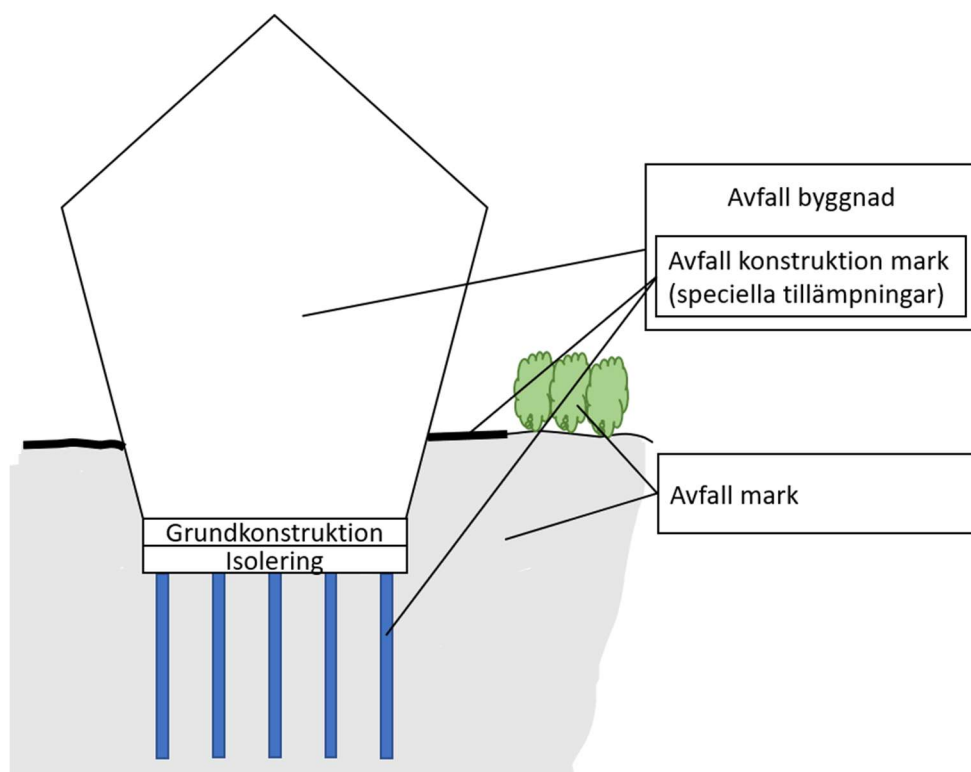
I Tabell 2 nedan redovisas de definitioner som utarbetats inför upprättandet av denna bilaga. Figur 1 ska ge stöd i förståelsen av definitionerna av Avfall byggnad, Avfall mark och Avfall konstruktion mark. I Bilaga 23 Underlag till nyckeltal för avfallsstatistik redovisas samtliga fraktioner som ingår i respektive indelning, d.v.s. Bilaga 23 är en precisering av högra kolumnen i Tabell 2.

Tabell 2. Benämning på indelningar som behövs för beräkning av nyckeltal, samt vilka fraktioner som ingår i dessa.

Benämning på indelning som behövs för beräkning av nyckeltal	Definition av vilka fraktioner som ingår
	Nedanstående fraktioner ingår i summeringen för respektive benämning. För exakt definition av vilka fraktioner som ingår, se bilaga 23 Underlag till nyckeltal för avfallsstatistik. <i>BABR: BEAST-artikelnummer för bygg- och rivningsavfall</i>
Totalt bygg- och rivningsavfall	Följande fraktioner ingår (Bilaga 23, kolumn I): <ul style="list-style-type: none"> • Samtliga fraktioner i <i>BABR</i> • Övrigt bygg- och rivningsavfall (där kod saknas i <i>BABR</i>).
Totalt farligt bygg- och rivningsavfall	Följande fraktioner ingår (Bilaga 23, kolumn G): <ul style="list-style-type: none"> • Samtliga fraktioner som är farligt avfall • Övrigt farligt bygg- och rivningsavfall (där kod saknas i <i>BABR</i>).
Totalt icke-farligt bygg och rivningsavfall	Följande fraktioner ingår (Bilaga 23, kolumn J): <ul style="list-style-type: none"> • Samtliga fraktioner som inte är farligt avfall • Övrigt icke-farligt bygg- och rivningsavfall (där kod saknas i <i>BABR</i>)
Icke-farligt bygg- och rivningsavfall mark	Se Bilaga 23, kolumn K. Följande huvudgrupper inklusive delfraktioner enligt <i>BABR</i> ingår Schaktmassor <ul style="list-style-type: none"> • Park- och trädgårdsavfall Samt: <ul style="list-style-type: none"> • Övrigt icke-farligt bygg- och rivningsavfall mark (Gäller fraktioner där kod saknas i <i>BABR</i> och avfallskoden är 170504, 170506 eller 191306.)

<p>Benämning på indelning som behövs för beräkning av nyckeltal</p>	<p>Definition av vilka fraktioner som ingår Nedanstående fraktioner ingår i summeringen för respektive benämning. För exakt definition av vilka fraktioner som ingår, se bilaga 23 Underlag till nyckeltal för avfallsstatistik.</p> <p><i>BABR: BEAST-artikelnnummer för bygg- och rivningsavfall</i></p>
<p>Icke-farligt bygg- och rivnings-avfall byggnad</p>	<p>Beskriver nämnaren för beräkning av sorteringsgrad enligt taxonomin enligt Byggföretagens tolkning.</p> <p>Se Bilaga 23, kolumn L. Följande huvudgrupper inklusive delfraktioner enligt BABR ingår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trä (Ej lastpallar i retur) • Plast • Järn och metall (undantag finns i vissa certifieringssystem och klimatdeklarationer) • Papper • Glas • Brännbart • Gips • Mineraliska massor (undantag finns i vissa certifieringssystem och klimatdeklarationer) • Blandat avfall för eftersortering • Mineralull • Deponi • Asfalt <p>Samt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Övrigt icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad. (Gäller fraktioner där kod saknas i BABR och avfallskoden inte är 170504, 170506 eller 191306.)
<p>Icke-farligt bygg- och rivningsavfall konstruktion i mark</p>	<p>Definitionen behövs för att kunna benämna avfall som exkluderas i vissa certifieringssystem, nyckeltal och för klimatdeklarationer.</p> <p>Gäller avfall som kommer från konstruktioner i mark under isoleringen för byggnaden eller bredvid byggnaden.</p> <p>Se Bilaga 23, kolumn M: Följande huvudgrupper inklusive delfraktioner enligt BABR ingår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järn och metall: Exempelvis pålar och spont • Mineraliska massor: exempelvis avfall från plattläggning utomhus, betongpålar. • Asfalt

Benämning på indelning som behövs för beräkning av nyckeltal	Definition av vilka fraktioner som ingår Nedanstående fraktioner ingår i summeringen för respektive benämning. För exakt definition av vilka fraktioner som ingår, se bilaga 23 Underlag till nyckeltal för avfallsstatistik. <i>BABR: BEAST-artikelnnummer för bygg- och rivningsavfall</i>
Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad sorterat för materialåtervinning	Beskriver täljaren i beräkning av sorteringsgrad enligt taxonomin enligt Byggföretagens tolkning. Se Bilaga 23, kolumn N) Följande huvudgrupper inklusive delfraktioner enligt BABR ingår: <ul style="list-style-type: none"> • Trä (Ej lastpallar i retur) • Plast • Järn och metall • Papper • Glas • Gips • Mineraliska massor (ej Betongslam, ej Blå lättbetong) • Asfalt (ej >70 ppm PAH) • Mineralull (ej Mineralull, mix) Samt <ul style="list-style-type: none"> • Övrigt icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad som kan materialåtervinnas. (Gäller fraktioner där kod saknas i BABR och avfallskoden inte är 170504, 170506 eller 191306.)

Figur 1. Indelning av avfall beroende på vilken del av byggnaden eller marken som avfallet kommer från.

2 Nyckeltal

2.1 Nyckeltal mängd icke-farligt byggavfall per ytenhet

Nyckeltal		Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Mängd icke-farligt byggavfall per ytenhet		kg per m ² BTA total	Ja, vid nybyggnation	Nej
Indelning och beräkning				
Indelning	Syfte	Beräkning		
Certifieringssystem och måluppfyllnad på enskilt projekt	Jämförbarhet mellan projekt	=[(Icke-farligt byggavfall byggnad)-(Icke-farligt byggavfall konstruktion i mark)] / [antal kvadratmeter BTA total]		
Sammanräkning på företagsnivå	Nyckeltal totalt på företagsnivå	=[(Icke-farligt byggavfall byggnad)- (Icke-farligt byggavfall Asphalt)/ [antal kvadratmeter BTA total]		

2.2 Nyckeltal för materialåtervinning

Nyckeltal		Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Sorteringsgrad materialåtervinning		%	Ja	Ja
Indelning och beräkning				
Indelning	Syfte	Beräkning		
Sorteringsgrad materialåtervinning byggnad	Uppföljning av bidrag till nationellt mål genom sortering Rapportering enligt Taxonomi 7.1	=[Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad sorterat för materialåtervinning] / [Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad]		
<p>Anmärkning 1: Blandat avfall för eftersortering, brännbart avfall och avfall som ska deponeras räknas inte som utsorterat för materialåtervinning.</p> <p>Anmärkning 2: Med materialåtervinning avses även förberedelse för återanvändning, men ej återanvändning enligt definitioner i miljöbalken 15 kap 2 § och 6 §.¹</p>				

¹ Förberedelse för återanvändning innebär enligt 15 kap. 6 § miljöbalken att kontrollera, rengöra eller reparera något *som är avfall* så att det kan återanvändas utan ytterligare behandling. Förberedelse för återanvändning är en del av miljöbalkens definition av att återvinna avfall. Återanvändning innebär att en produkt eller en komponent som *inte är avfall* används igen för att fylla samma funktion som den ursprungligen var avsedd för.

Nyckeltal	Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Materialåtervinningsgrad: Andel avfall som materialåtervunnits i behandlingsskedet jämfört med mängd avfall sorterat för materialåtervinning.	%	Ja	Ja
Indelning och beräkning			
Indelning	Syfte	Beräkning	
Materialåtervinningsgrad per fraktion	Veta hur mycket av det utsorterade som faktiskt materialåtervinns, kunskapsbyggande	=[Icke-farligt avfall som materialåtervunnits för viss fraktion]/[Icke-farligt avfall sorterat för materialåtervinning för viss fraktion]	
Materialåtervinningsgrad Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad	Veta hur mycket av det utsorterade som faktiskt materialåtervinns, kunskapsbyggande	=[Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad som materialåtervunnits]/[Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad sorterat för materialåtervinning]	
Anmärkning 1: Beräknas av mottagaren av avfallet. Anmärkning 2: Med materialåtervinning avses även förberedelse för återanvändning, men ej återanvändning enligt definitioner i miljöbalken 15 kap 2 § och 6 §.			

2.3 Andel icke-farligt bygg- och rivningsavfall till deponi

Nyckeltal	Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Andel icke-farligt bygg- och rivningsavfall till deponi	%	Ja	Ja
Indelning och beräkning			
Indelning	Syfte	Beräkning	
Andel deponi för bygg- och rivningsavfall byggnad	Uppföljning	=[Icke-farligt bygg- och rivningsavfall byggnad till deponi]/ [Icke-farligt bygg och rivningsavfall byggnad]	

2.4 Nyckeltal farligt avfall

Nyckeltal	Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Andel farligt avfall: Andel farligt avfall jämfört med total mängd avfall inkl. farligt avfall.	%	Ja	Nej
Indelning och beräkning			
Indelning	Syfte	Beräkning	
Andel farligt bygg-avfall byggnad	Följa upp andelen farligt avfall, kunna jämföra mellan projekt	=[Totalt farligt byggavfall]/ [(Icke-farligt byggavfall byggnad)+(Totalt farligt byggavfall)]	

2.5 Återbruk

Nyckeltal		Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Återbruk vid byggande: Återbrukade byggprodukter som byggs in i byggnaden		st/st, kg/kg, ton/ton, m ³ /m ³	Ja	Nej
Indelning och beräkning				
Indelning	Syfte	Beräkning		
Per produkttyp och om möjligt totalt	Att mäta omfattningen av användning av återbrukat material	[Antal/mängd återbrukad produkt som byggs in i byggnaden]/[Total(t) antal/mängd produkt som byggs in i byggnaden]		

Nyckeltal		Enhet	Relevant vid byggande	Relevant vid rivning
Återbruk vid rivning: Mängd byggprodukter till återbruk per total mängd avfall byggprodukter från rivning		kg per ton	Nej	Ja
Indelning och beräkning				
Indelning	Syfte	Beräkning		
Material som sorteras för återbruk (d.v.s. material som inte vägs in som avfall, utan lämnas för återbruk till leverantör, återbruksaktör eller annat projekt).	Att mäta åtgärder för att minska avfallsmängderna	[Mängd byggprodukter för återbruk]/[(Icke-farligt rivningsavfall byggnad) + (Mängd byggprodukter för återbruk)]		